

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI JA DETSEMBSIS

TOIMETUS JA TALITUS:
TALLINN, AIA 5-B,
TELEF. 430-06

Nr. 4

AUGUST / 1937

Tellimine on kohustuslik kõigile Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli õpilastele mainitud koolide ülalpidaja otsusega 4. II 1937.

Tellimine tuleb uutel õpilastel esitada kahe kuu jooksul kooli astumise päevast arvates, teistel õpilastel aga iga aasta hiljemalt 31. märtsiks.

Tellimise hind aastas on Kr. 1. Tellimise hind arvestatakse kalendriaasta järgi, sõltumata õpilase koolisviibimise ajast.

Ajakirja tellimise raha, mida ei makseta isiklikult talituses, tuleb tellijal kanda Eesti Haridussõprade Seltsi posti jooksvale arvele nr. 268.

Õpilane, kes seatud tähtajaks ajakirja tellimise raha ära ei saada, arvatakse koolist lahkunuks.

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI
VÄLJAANNE, TALLINN, 1937

Eksamieelseist kursused.

a) Kordamiskursus algab 1. sept. s. a. kell 10. Kursusel käsitletakse matemaatikat, saksa keelt ja joonistamist.

Kursuse maks on 5 krooni.

b) Inglise keele kursus algab 1. sept. s. a. kell 16.

Kursuse maks on 3 krooni.

c) Kursus laulmises, võimlemises ja riigikaitseõpetuses algab 5. sept. s. a. kell 10.

Kursus on tasuta.

a-kursusest on soovitatav võtta osa kõigil neil Kodukeskkooli kui ka Kodupõllutöökeskkooli õpilasil, kellel on olnud saksa keele või matemaatika õppimisel raskusi.

b-kursus on kohustuslik neile, kes inglise keeles eksamile tulevad ning kellel ei ole olnud võimalik võtta inglise keele tunde.

c-kursus on kohustuslik kõigile vastavasis aineis eksamile tulijaile.

Kursusest osa võtta soovijail tuleb registreerida kooli büroos hiljemalt 25. aug. s. a. Kursusest osavõtjail tuleb hiljemalt veerand tundi enne kursuse algust kooli büroosse ilmuda. Kursuse maks tuleb tasuda esimesel kursuse päeval. Õpilane, kes end kursusele on üles annud ning kursusele ei ilmu, ei vabane kursuse maksu tasumisest kohustusest.

Eksamid Kodupõllutöökeskkoolis

on kõigis aines 4. sept. s. a. Kui kõiki õpilasi ei jõuta ühe päevaga eksamineerida, siis jätkuvad katsed ka järgmisel tööpäeval, s. o. 6. sept. Eksamite algus on kell 9.

Eksamiletulijail on kohuseks esitada vastav sooviavaldus kooli büroole hiljemalt 25. aug. s. a. Sooviavalduses olgu täpselt märgitud, missugustes ainetes keegi eksami soovib õiendada.

Eksaminandidel tuleb olla kohal õigel ajal.

Õpilane, kes on lasknud end eksamineeritava nimekirja kanda, kuid eksamile ei ilmu, loetakse läbikukkunuks.

Õpilased, keda eksamineeritakse teis- ja enam-kordselt, tasuvad eksamimaksu Kr. 1,50 aineelt kooli büroosse hiljemalt eksamipäeval.

Eksamid Kodukeskkoolis

toimuvad:

6. septembril — eesti keel (kirjalik),
7. „ — matemaatika (kirjalik),
8. „ — inglise (ja prantsuse) keel (kirjalik),
9. „ — saksa keel (kirjalik),
10. „ — maateadus, filosoofia eelkursus ja käsitöö,
11. „ — ajalugu, võimlemine ja laulmine,

13. septembril — kodanikuõpetus ja majandusteadus, joonistamine ja joonestamine,
14. „ — eesti keel (suuline),
15. „ — saksa keel (suuline) ja riigikaitseline õpetus,
16. „ — vene keel (kirjalik ja suuline),
17. „ — matemaatika (suuline),
18. „ — inglise (ja prantsuse) keel (suuline),
20. „ — loodusteadus, keemia ja tervishoid,
21. „ — füüsika ja kosmograafia ja
22. „ — ladina (ja kreeka) keel.

Eksamid algavad iga päev kell 17.

Eksamiletulijail on kohuseks teatada oma soovist kooli büroole hiljemalt 25. apr. s. a.

Sooviavalduses olgu täpselt märgitud, missugustes ainetes ning missuguse klassi kursuse eest eksami soovitakse õiendada.

Igal eksaminandil tuleb esitada hiljemalt 1. septembriks kella 12 kooli büroole :

- 1) haridust tõendav dokument,
- 2) isikutunnistuse ära kiri ja
- 3) 2 päevapilti (suuruses 4×5 cm), mille esiküljele on kirjutatud eksaminandi enda käekirjas ta ees- ja perekonnanimi.

Eksaminandidel tuleb olla kohal õigel ajal. Esimesel eksamipäeval tuleb eksaminandil ilmuda kooli bürosse hiljemalt tund aega enne eksami algust.

Eksamimaks ühes sessioonis antavate klassi- või koolikursuse eksamite eest on 15 krooni, kahes ja kolmes sessioonis antavate koolikursuse eksamite eest aga 25 kr.

Klassikursuse eksamid tuleb õiendada kõigis aineis — ühes sessioonis.

Järeleksamid on lubatavad siis, kui õpilane osutub ühes aines nõrgaks või kahes aines puudulikuks.

Koolikursuse eksameid on lubatud anda kahes (keskkooli kursus) või kolmes (gümnaasiumi kursus) üksteisele pidevalt järgnevas sessioonis.

Esimese sessiooni määrab eksaminand ise kooli juhataja nõusolekul, teised sessioonid aga järgnevad automaatselt.

Koolikursuse eksameid andes võib eksaminand ise enda nägemisel üksikuid aineid jagada üksikute sessioonide peale.

Koolikursuse eksameid õiendades võib eksaminand saada järeleksamid esimesel (keskkooli kursus) või esimesel ja teisel (gümnaasiumi kursus) sessioonil samul tingimusil kui klassikursuse lõpetamiselgi.

Viimasel sessioonil (teisel või kolmandal) järeleksameid ei anta.

Iga eksamikomisjoni poolt määratud järel-eksami eest tuleb õpilasel tasuda 5 krooni eksamimaksu.

Eksaminand, kes on osutunud eksamil nõrgaks enam kui ühes või puudulikuks enam kui kahes aines või kes ei õienda omi järel-eksameid järgmises sessioonis, loetakse läbikukkunuks ning tal tuleb kõik antud eksamid korrata. Sel puhul tuleb tasuda ka uus eksamimaks.

Kõik eksami- ning järeleksamimaksud tuleb tasuda kooli büroole hiljemalt 6. sept. kella 16.

Eesti Haridussõprade Seltsi õppe- asutustesse on võetud vastu

maist augustini 1937. a.

Evert, Jüri,
Kesler, Hans,
Merisaar, Aleksander,
Metsalind, Endla,
Oravas, Evald,
Puusepp, Ella,
Ranne, Arvo,
Sarv, Ants,
Soon, Johannes,
Takkis, Lilli ja
Vaarend, Johannes.

Eesti Haridussõprade Selts avab kolmanda õppeasutuse.

Et pakkuda gümnaasiumi (reformeeritud gümnaasiumi) haridust neile mees- ja naissoost kodanikele, kellel puuduvad võimalused omandada seda tavalistes gümnaasiumides, avab Eesti Haridussõprade Selts käesoleva aasta sügisel erilise õppeasutuse — Kodugümnaasiumi, mis töötab Kodukeskkooli eeskujul avaliku gümnaasiumi õppe- ja tunnikavade alusel.

Kodugümnaasiumi kursus jaguneb: I, II ja III kursus.

I kursus vastab avaliku gümnaasiumi I klassi, II kursus II klassi ja III kursus III klassi kursusele.

Kodugümnaasiumi I kursuse õpilaseks võetakse ainult neid, kes on lõpetanud reformeeritud keskkooli kursuse.

I kursus alustab tegevust 1. sept. 1937. a. II ja III kursus avatakse ühel ajal avalike gümnaasiumide vastavate klassidega, s. o. II kursus 1938. a. sügisel ja III kursus 1939. a. sügisel.

Kodugümnaasiumis õpetatakse emakeelt, matemaatikat, loodusteadust, füüsikat, kosmograafiat, ajalugu, mõtteteadust, kodaniku- ja

majandusteadust, kolme võõrkeelt (saksa, inglise ja ladina), riigikaitsealist õpetust, laulmist ja võimlemist.

Õppemaks kursuse eest on 50 kr. korraga tasutult või 60 kr. osakaupa tasutult. Eksameid eraldi iga kursuse lõpetamiseks ei korraldata. Õpilased lastakse eksameile pärast kolmanda kursuse läbitootamist. Eksamid antakse ainete kaupa kolmes üksteisele pidevalt järgnevas eksamisessioonis ühe aasta vältel, kusjuures esimene sessioon jääb õpilase enda määrata. Esimeses kahes sessioonis võib määrata eksaminandile järeleksamid, kui ta osutub ühes aines nõrgaks või kahes aines puudulikuks.

Eksamisessioonid on iga aasta jaanuaris, mais ja septembris.

Eksamimaksu võetakse 25 kr. kõigi kolme sessiooni eest kokku. On eksaminandile aga määratud järeleksamid I või II sessioonil, siis tuleb tal enne nende õiendamist II või III sessioonil tasuda veel 5 kr. iga järeleksami eest.

Toetudes eespooltoodud andmeile läheks Kodugümnaasiumi kursus õpilasele, kes õppemaksu tasub iga kursuse eest korraga ning kellele ei määrata järeleksameid, maksmata (I, II ja III kursus à 50 kr. ningksamimaks 25 kr.) kogusummas 175 kr.

Eesti Haridussõprade Seltsi õppe- asutuste õpilasnimekirjast on kustutatud:

a) enda soovil:

Puusep, Emilie ja

b) kooli korra rikkumise pärast:

Kohal, Helmut.

Teadaanne Tallinnas ja Nõmmel ela- vaile Kodukeskkooli õpilasile.

Alates 1. sept. s. a. alustavad tegevust Kodukeskkooli võõrkeelte õpperühmad inglise-, saksa- ja ladina keeles.

Õpilasi, kes neist osa võtta soovivad, registreeritakse kooli büroos „EHS Teataja“ käesoleva numbri ilmumisest alates kuni 31. augustini.

Tunnid neis rühmades on õpilaste soovi kohaselt argipäeviti kas kella 6—8 või 8—10 ning pühapäeviti kella 10—4.

Tunnitasu on 25—35 senti, olenedes õpetatavast keelest, klassist ning õpperühma suuruselt.

Õpperühma ei moodustata, kui selles õppida soovijate arv on vähem kui 10.

Kui ühe aine ühes õpperühmas on õpilasi üle 20, siis moodustatakse selles aines teine paralleelrühm.

Õpilastunnistustest.

Kuna mitmed õpilased on soovinud kooli juhatuselt õpilastunnistuste kasutamise ning kehtejõu kohta üksikasjalisemalt selgitust, siis esitan siin väljavõtte tariifinõukogu sellekohastest otsustest 26. veebr. 1935. aastast (avaldatud 1935. a. „Riigi Teatajas“ nr. 28) ja 18. septembrist 1936. aastast (avaldatud 1936. a. „Riigi Teatajas“ nr. 77).

„§ 18. Hinnaalanduse saamiseks peavad õpilased varustatud olema õppeasutuse poolt välja antud tunnistusega (vorm nr. 2).

Tunnistuse põhjal alandatud hinnaga sõidupileti saamiseks õpilane peab märkima tunnistuse osas „Raudtee märkmed“ vastavates lahtrites lähte- ja sihtjaama ning esitama tunnistuse lähtejaama piletikassale, kus tunnistusele tähendatakse väljaantava pileti number.

Tunnistused antakse välja maksusega üheks aastaks ja on maksavad järgmise õppeaasta alguseni (s. o. 1. augustist kuni 31. juulini. Autori märkus).

Tunnistused peavad olema varustatud õpilase päevapildiga, suurusega 4×5 cm.

Tunnistuse kaotsiminekul õpilane peab teatama sellest õppeasutise juhatajale, kes sellest kirjalikult teatab edasi Raudteevalitusele.

Õpilase õppeasutusest lahkumisel õppeasutise juhataja peab tunnistuse õpilaselt tagasi nõudma. Samuti nõutakse tagasi möödunud tähtajaga tunnistused.

Rongi revideerimisel peab õpilane ette näitama sõidupileti ühes hinnaalandust õigustava tunnistusega.“

Õppeasutiste nimekiri,

mille juhatajatel on õigus õpilastele välja anda tunnistusi käesoleva tariifi § 17 ja 18 ettenähtud piletite saamiseks.

A. Haridusministeeriumile alluvad avalikud- ja era õppeasutused:

1. algkoolid,
2. aianduskoolid,
3. aianduskeskkoolid,
4. aiamaajanduskoolid,
5. aiatööstuskoolid,
6. Eesti Ühistegelise Liidu Ühistegevuskool — Tallinnas,
7. gümnaasiumid,
8. Hariduse Sõprade Seltsi Kodukeskkool ja Kodupõllutöökeskkool — Tallinnas.

Märkus:

Hariduse Sõprade Seltsi Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli õpilased saavad §18 ühekordsete ja edasitagasi pilettide kohta ettenähtud soodustusi ja võivad sõita jaanuari-, mai- ja septembri-kuus, kusjuures neil on õigus sõitu alustada kodust kooli eksamite sooritamiseks.

Kodupõllutöökeskkooli õpilastele praktilike ja tagasisõiduks soodustus on maksev 1. aprillist kuni 1. novembrini.

9. Harjumaa Rahvaülikool — Ravilas,

10. _____ jne.“

Õpilastunnistuse võib saada iga Kodukeskkooli või Kodupõllutöökeskkooli õpilane, kes tasub kooli büroole tunnistuse eest 25 senti (võib ka 5- ja 10-sendistes postmarkides) ning saadab eelpoolmainitud mõõtudes enda päevapildi. Seda tunnistust võib õpilane kasutada üks kord septembri-, teine kord — jaanuari- ja kolmas kord — maikuu raudteel 50% hinnaalanduse saamiseks.

Õpilasil, kellele ei ole antud või ei anta selle tunnistusega poolehinnapiletit, palun teatada sellest minule.

Ühes teatega märkige ära ka piletinõudmise aeg (kuu, päev ja kellaaeg) ning jaam, mille ametnik keeldus piletit andmast.

Kuna kõik Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökooli selle aasta õpilas-tunnistused kaotasid 31. juulil oma kehtejõu, siis palun need saata tagasi kooli büroosse ning nõutada nende asemele uued.

Gustav Puu.

Kodukeskkooli eelkursuse ning keskkooli III klassi õpilastele.

Kehtima pandud korra järgi on meil olemas käesolevast sügisest alates kahetüübiline keskkool: reaalkool ja progümnaasium. Reaalkool on kolmeklassiline I, II ja III kl. ning ühe võõrkeelega (inglise keel) ja pisut suurema matemaatika kursusega. Progümnaasium on viieklassiline (Kodukeskkoolis: eelkursus, III, IV ja V klass) ning kahe võõrkeelega (I võõrkeel saksa ja II võõrkeel — inglise).

Reaalkooli lõpetanu pääseb täiendavate eksamite õiendamiseta reaalgümnaasiumi, mille lõpetajad omakorda võivad jätkata edasiõppimist Tehnika instituudis või Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas.

Progümnaasiumi lõpetanu pääseb humanitaargümnaasiumi, mille lõpetajad võivad taas jätkata edasiõppimist Tartu ülikooli igas teaduskonnas.

Kõigil Kodukeskkooli eelkursuse ning keskkooli III klassi õpilasil on võimaldatud üleminek seniselt progümnaasiumi kursuselt reaalkooli kursusele, kusjuures üleminejail ei tarvitse enam õppida saksa keelt. Inglise keelt ja matemaatikat tuleb aga õppida senisest progümnaasiumi kursusest natuke rohkem (esimest terve ja teist poole klassi võrra).

Üleminejad, olgu nad eelkursuselt või keskkooli III klassist, arvatakse reaalkooli I klassi ning neile saadetakse välja selle koolitüübi kavale vastavad lisatööjuhatused (muidugi mitte kõik korraga, vaid kooli kava kohaselt sedamööda, kuidas on esitatud kontrolltööd!)

Tänavu on avatud ainult reaalkooli I klass, tuleval aastal avatakse ka II ja ületuleval aastal III klass. Vastavalt kõrgemate klasside avamisele võimaldatakse Kodukeskkoolis üleminek reaalkooli ka progümnaasiumi kõrgematest klassidest (IV ja V klassist).

Kodukeskkooli keskkooli IV ja V kl. õpilasile.

Õpetaja A. Ederbergi sulest on ilmunud keskkooli IV klassile uued õppekavale vastavad tööjuhatused. Õpilased, kellele on saadatud J. Grüntali tööjuhatused, kus õpperaamatuks on nähtud ette Rägo ja Nuudi õpikud, ning kes ei ole matemaatika kursuse läbitöötamisele veel asunud, võivad need tööjuhatused uute vastu ümber vahetada.

Keskkooli V klassi uued matemaatika tööjuhatused valmivad septembris. On soovitatav, et V klassi õpilasedki oma tööjuhatused ümber vahetaksid, muidugi need, kes matemaatika kursust ei ole veel õppima hakanud.

Kooli büroosse on jäetud seisma järgmiste õpilaste parandatud kontrolltööd :

A. Bader'i, J. Evert'i, B. Grüntal'i, J. Hirv'e, M. Ignatjev'i, A. Ilmoja', E. Jukk'i, V. Jõgever'i, A. Kalde', N. Kaldre', O. Kalvet'i, K. Kontuse', H. Koppel'i, J. Kruuse', G. Kulla', H. Kängsepp'a, A. Lehtsalu', E. Liivamägi', E. Lillemägi', A. Linamäe', E. Lõuna', S. Maripuu', H. Muugamäe', H. Nuuma', R. Parve', E. Pilviste', U. Raidna', O. Sild'i, A. Soolau', A. Sutt'i, J. Tammisto' ja J. Tõniste.

Tööd on jäänud seisma, kuna nendele ei olnud lisatud juurde tagasisaatmiseks kümnesendist postmarki. Margi saabumisel saadetakse tööd ära.

Tallinnas ja Nõmmel elavaist õpilasist, kes postita oma kontrolltööd kooli büroosse toimetasid, võivad parandatud töödele järele üll a :

H. Brikker, E. Haavik, E. Hanslep, A. Gross, J. Hirv, E. Jürgen, E. Lehis, A. Kivirüüt, J. Kornav, A. Kreek, F. Lorents, G. Mägi, A. Nurk, V. Palm, E. Pehme, V. Poller, A. Premet, V. Raatma, A. Rabakukk, H. Runnel, Ü. Sauemägi, A. Stamberg, H. Sirel, E. Tamm, J. Tammisto, A. Uuehendrik, R. Vahkna, R. Vain, K. Vanatoa, O. Veel.

Kontrolltööde margistamisest.

Juhin veel kord õpilaste tähelepanu sellele, et kontrolltööd, mis saadetakse „äripaberitena“, margistataks 10 sendiga, mitte kahe sendiga, nagu seda hiljuti tegi üks õpilane.

Gustav Puu.

Väljaandja: Eesti Haridussõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav Puu.

Trükikoda «Sõnavara», Tallinn, Aia 5-b.

9. augustil 1937. a.